

קהילת ראש הגבעה

בנשיאות מורינו הגאון הרב דניאל בלסקי שליט"א

שיעורים

כולל אוהל יצחק

Daily

10:00AM
RABBI AZERRAD
דרך פקודין

1:30PM
RABBI SEPTIMUS
רב צדוק הכהן

5:50PM
RABBI ROCKOV
שמואל ב'

6:10PM
RABBI KATZ
משניות

This Week

MONDAY, THURSDAY 12:15
RABBI AZERRAD
הלכות שבת

TUESDAY 12:45PM
RABBI STIEN
נפש החיים

WEDNESDAY 8:30 PM
RABBI BELSKY
נפש החיים

THURSDAY 12:45
RABBI SHULEVITZ
שיעור בהלכה בעניי הפרשה והזמן

THURSDAY 9:00 PM
RABBI BELSKY
פרי צדיק

זמנים

שבת מברכים פרשת קדושים תשע"ט

- 6:45..... הדלקות נרות
- 7:05..... מנחה וקבלת שבת
- 9:14..... סוף זמן קריאת שמע
- 9:15..... שחרית
- 9:45..... ברכו
- קידוש - לע"נ יעקב אליעזר בוגופלסקי ז"ל -
- 2:00..... חברת תהילים
- 2:25..... חברת מחודדים בפיו
- 6:55..... מנחה
- ~ שלוש סעודות ~
- 8:10..... מעריב
- 8:37..... מעריב ר"ת 72

קריאת פרשת אחרי-קדושים לבני חו"ל

בעצת מורינו הרב שליט"א (ראו בהרחבה במדור 'שאל את הרב') יתחיל הכהן את העליה בתחילת פרשת אחרי-מות ויקרא עד 'שני' בפרשת קדושים. זאת לצורך חברינו שהגיעו מחו"ל ולא שמעו קריאת אחרי מות הקריאה תיערך בזריזות ובנעימות (תוספת של כ-5 דקות בלבד לקריאת התורה).

A Vort from the Ruv

Rabbi Daniel Belsky, shlit" a

Kedoshim Tihiyu. The Ramban saw this as a mitzvah. The Mesilas Yeshorim saw this as the pinnacle of human behavior. This constitutes a command and a guarantee. It necessarily begins as a behavioral pattern - Perishus - and ends in being elevated into a different relationship with the Creator (see perek 26). We are counting from the exodus from Mitzrayim to the giving of Torah. Each year we actually relive this process. These are the days and weeks that brought us the Mann - The Divine clouds - The well of Miriam. We were lifted out of the 49 levels of degradation that was our situation in Mitzrayim and we were brought to Sinai. Uplifted into 49 levels of purity and sanctity. Each day brings special opportunity. The days are

counted. Not only in anticipation but even more so in gradual elevation. No two days are ever the same, but these days are actually designated by number. We need not only to count them, but to live and illuminate them. We need to climb out of our personal levels of impurity and approach our Sinai - our Yom Tov of Shavuot - with new perspectives. Chazal enumerated all the Ten Dibros in this Parsha. Cneses Yisroel is referred to as "Mikdash" in this Parsha. We are called upon to unite - to love every Jew as ourselves. This is no easy task. Only through divesting our physical addictions can we attain spiritual fusion and unity. Eating the Matzo on Pesach reasserted our innate trust in the Creator. These days are given to develop that trust. May we merit. Amen.. 🌞

קדושת ישראל - אפילו הרחוקים ביותר

הרב משה רוט

א. 'קדושים תהיו כי קדוש אני ה' אלקיכם,

איש אמו ואביו תיראו ואת שבתותי תשמורו אני ה' אלקיכם, אל תפנו אל האלילים ואלהי מסכה לא תעשו לכם אני ה' אלקיכם'

לכא' תמוה למה חזר ושנה ושילש את המילים 'אני ה' אלקיכם', ולא כלל הכל בפסוק אחד - קדושים תהיו, איש אמו ואביו תיראו ואת שבתותי תשמורו, אל תפנו אל האלילים ואלהי מסכה לא תעשו לכם אני ה' אלקיכם'

ואמר ע"ז הגאון רבי אברהם אבלי פאסוועלאר מוילנא שישנן שלש כיתות בישראל, אחת פחותה מחברתה, ולכולן - ה' הוא האלקים! וכך אמר הקב"ה לישראל 'קדושים תהיו' תהיו בדרגה הגבוהה של 'קדושה', ובכך אהיה 'אני ה' אלקיכם', אבל גם אם תהיו בדרגה הפחותה יותר של יהודים שאינם קדושים ומרוממים כל כך אבל מקיימים 'את אביו ואמו תיראו ואת שבתותי תשמורו', גם לאלה אני אומר 'אני ה' אלקיכם', ושמא יעלה על הדעת לומר כי אלה שגם אינם שומרי שבת חלילה הרי הם כמי שאין להם אלוה ואינם בני עם ה', לא כן! אלא גם אלו - כיון שמקיימים מצות 'אל תפנו אל האלילים ואלהי מסכה לא תעשו לכם', שסו"ס אינם עובדי עבודה זרה, הרי גם עליהם אני אומר 'אני ה' אלקיכם', בדיוק באותו הלשון שאמרתי לאותם שקיימו קדושים תהיו ושבתותי תשמורו. כולנו בני א-ל חי.

[נורט זה שמעתי מזקני רש"ש לוינ זצ"ל פעמים רבות, והיה אומר בהתרגשות גדולה, ומציין שהגאון ר' אבלי שהיה רבה של ווילנא לאחר פטירת הגר"א, וכמעט אין שמועות מפורסמות ממנו - מלבד חידושו המפורסם שהביא החיי אדם משמו על השוכח המלך הקדוש בליל ר"ה - וזולת רעיון נורא זה, על קדושת איש ישראלי בכל מקום שהוא].

ב. בעניין זה יש להזכיר מה שהיה אומר זקני רש"ש לוינ זצ"ל

(בשם ר' ברוך דובדבני ז"ל) על הפסוק 'אם יהיה נדחך בקצה השמים משם יקבצך ומשם יקחך', שאפילו אם יהיו נדחי ישראל משוקעים בארציות החומרית וכמעט בלא שייכות לרוחניות שמימית, מכל מקום לעולם יהיה איזה 'קצה שמים' שיהיה נדחך או חז"ל [כמו אותה זכות שהזכיר ר' אבלי שעכ"פ אינם עובדי ע"ז וכה"ג] ומאותו קצה שמים 'משם יקבצך ומשם יקחך', לחזק את אותו ניצוץ עמום לאש שלהבתיה.

ר' איצ"ל מוולאזין כשהיה מתלוצץ על פורקי העול, היה מוסיף אח"כ 'בכל זאת מצאתי כמה מעלות טובות בהם, שהרי מעולם לא קראו קריאת שמע בלא תפילין, ומעולם לא בירכו ברכה לבטלה...'

רבי לוי יצחק מברדיטשוב היה אומר הרי חז"ל דרשו על הפסוק 'אשר תקראו אתם במועד' אל תקרי 'אותם' אלא 'אתם' - אפילו שוגגים אפילו מוטעין אפילו מזידיים. וזה דרשו חז"ל כאשר הקרי הוא באמת 'אותם' ולא 'אתם', וא"כ על אחת כמה וכמה שיש לדרוש כך על הפסוק 'בנים אתם' אלקיכם', שנאמר בו בפירוש 'אתם', שזהו אפילו שוגגין אפילו מוטעים ואפילו מזידין, אע"כ - בנים אתם לה' אלקיכם! וזה ממש כעין דברי הגאון ר' אבלי הנזכרים, שאפילו הרחוקים מכל מקום 'אני ה' אלקיכם'.

ג. ביומנו של זקני רש"ש לוינ זצ"ל כתובים ב' מעשים נפלאים

על עניין מעלת קדושת הרחוקים שבישראל: השבוע (שנת תשמ"ג) ניגש אלי ר' שמחה רז וסיפר לי שהופיע אצלו אברך ושאל אותו: שמעתי שבהיותך קצין בגולני התווכח עם רחבעם זאבי שכתב פתק שהוא נותן לך את העולם הבא שלו. השיב ר' שמחה לבחור שהיה להם ויכוח על האמונה, 'אמרתי לגנדי 'מה יקרה אם לאחר 021 שנה יתברר לך שיש עולם הבא ושכר ועונש מה תענה ליום הדין? גנדי בתגובה הרים מהרצפה נייר טישו וכתב 'אני מצהיר שאני נותן את חלקי בעולם הבא לשמחה רז'.

כשסיימתי - מספר שמחה רז - אומר לי האברך 'גנדי זה אבא שלי'. נדהמתי, גנדי היה מאוד לא דתי, והבן חסיד ברסלב... הוא סיפר שהשקפת אביו השתנה, והוא זוכה להניח תפילין בכל יום, וביקש בחזרה את הפתק. בהסבירו 'תאר לך שיתנו לבנך הקטן גולות מבריקות בתמורה ליהלומים של אמו. אז, גנדי לא ידע להעריך זאת, אבל כעת הוא יודע מה זה עולם הבא...'. ר' שמחה השיב לו 'תן לי להרהר בזה'. והנה בלילה נקישה בדלת, האברך מופיע 'אני מוכרח את הפתק, מה יהיה אם הלילה אבא שלי יפטר מהעולם ערום ועריה בלי שום מצוה?'. כעת פנה אלי שמחה רז בשאלה, האם עליו להשיב את הפתק לאלוף זאבי.

הראתי לו את המעשה מספר דרכי חיים על אחד שראה את חבירו דואג על עבירה שעשה, והחליט לקנות אותה ממנו תמורת סכום ממון, ולאחר שנסתלק נתבע על אותה עבירה אע"פ שלא עשאה בעצמו. הצעתי לשמחה שנלך ביחד לגיסי מרן הגריש"א (זצ"ל). הגריש"א השיב שאין דמיון למעשה ההוא, שם נתקבלה תמורה לעבירה, ואילו כאן לא נעשה קניין, אז אין כאן העברת בעלות ממש. אך שמחה רז אמר להגריש"א שאיננו רוצה שגנדי יחשוב שעולם הבא זה דבר שלוקחים ונותנים, ולכן ידבר תחילה עם חברו רבי אורי זוהר שיעמידו על חומרת העניין, ואם גנדי השתנה - יוותר', הרב אלישיב הגיב שזהו רעיון מצויין, ולאחר מכן הושב הפתק לבעליו.

לאחר שנים נרצח רחבעם זאבי ע"י פורעים ישמעאלים, ה' יקום דמו, ועלה ונתעלה כהרומי מלכות שמסרו נפשם על קידוש ה'. על עניין זה, למצוא צד מעלה וזכות אפילו באחינו הרשעים הרחוקים ביותר, שמעתי מעשה נורא מהרב ר' חיים שלמה גרינוולד (שליט"א) ששמע מהרב מטעפליק צוק"ל שבעיירת מולדתו היה פוגרום בימי ילדותו, ומי שלא הצליח להמלט או להתחבא נרצח באכזריות. באותה עיירה התגורר רופא יהודי שפרק עול תו"מ ולא היתה לו שום שייכות עם היהודים, אפילו ביום הכפורים לא הגיע לבית הכנסת. הוא היה מתגורר בווילה מפוארת מחוץ לעיירה. וכאשר ראה הרופא שהרוצחים האוקראינים לא מגיעים אליו אחרי הפוגרום שחוללו בעיירתו, ופונים להמשיך במסע הרצח לעיירה אחרת, הרגיש לפתע אכזבה נוראה שאפילו המרצחים השפלים הללו אינם רואים אותו כיהודי, הוא יצא מביתו וצעק בתביעה לעבר המרצחים - מדוע פסחתם על ביתי, וכי אני אינני יהודי?!... הלא גם אני יהודי כדת וכדין!... מיד התנפלו הרוצחים עליו והרגוהו במיתה משונה. הרי לנו מעלתו העצומה וקדושתו הנשגבה של יהודי רחוק ביותר, שכאשר הרגיש שמנסים לנשל אותו מיהדותו, כביכול איננו כלל 'ראוי' לרדיפות, מייד התעורר בו הניצוץ הקדוש, נשמתו הטהורה שבערה בתוככי ליבו פנימה, והגיע למעלת מסירות נפש ממש!

‘קדושים תהיו כי קדוש אני ה’ אלקיכם’ הרב אברהם הירשוביץ

א. ידועים דברי הרמב"ן בפרשתנו וז"ל: והעניין כי התורה הזהירה בעריות ובמאכלים האסורים והתירה הביאה איש באשתו ואכילת הבשר והיין, א"כ ימצא בעל התאוה מקום להיות שטוף בזימת אשתו או נשיו הרבות, ולהיות בסובאי יין בזוללי בשר למו, וידבר כרצונו בכל הנבלות, שלא הזכר איסור זה בתורה, והנה יהיה נבל ברשות התורה וכו' לפיכך בא הכתוב, אחרי שפרט האיסורים שאסר אותם לגמרי, וציווה בדבר כללי שנהיה פרושים מן המותרות וכו' ויקדש עצמו בזה עד שיגיע לפרישות, כמה שאמרו על רבי חייא שלא שח שיחה בטלה מימיו.

ב. הרמב"ן מחדש שלבד מהמצוות המעשיות והמחייבות יש את "רוח התורה" שמחייבת איש ישראל להתנהג באופן ראוי עד כדי שר' חייא נהג בעצמו לא לדבר שיחה בטלה מימיו ¹.

ג. בשני מקומות נוספים בתורה מפרש הרמב"ן את ציווי התורה באופן דומה. בפרשת אמור (כג, כד) כותב הרמב"ן: "נראה לי שהמדרש הזה לומר שנצטוונו מן התורה להיות לנו מנוחה בי"ט אפילו מדברים שאינם מלאכה, לא שיטרח כל היום למדוד התבואות ולשקול הפירות והמתנות וכו' לכך אמרה תורה "שבתון" שיהיה יום שבייתה ומנוחה לא יום טורח. וזהו פירוש טוב ויפה. ובפרשת ואתחנן (ו, יח) כותב: "זה עניין גדול, לפי שאי אפשר להזכיר בתורה כל הנהגות האדם עם שכניו ורעיו וכל משאו ומתנו ותיקוני הישוב והמדינות כלם, אבל אחרי שהזכיר מהם הרבה, כגון לא תלך רכיל (ויקרא יט טז), לא תקום ולא תיטור (שם פסוק יח), ולא תעמוד על דם רעך (שם פסוק טז), לא תקלל חרש (שם פסוק יד), מפני שיבה תקום (שם פסוק לב), וכיוצא בהן, חזר לומר בדרך כלל שיעשה הטוב והישר בכל דבר, עד שיכנס בזה הפשרה ולפנים משורת הדין, וכגון מה שהזכירו בדינא דבר מצרא (ב"מ קח א), ואפילו מה שאמרו (יומא פו א): פרקו נאה ודבורו בנחת עם הבריות, עד שיקרא בכל עניין תם וישר: לאמור המקבילה של הציווי קדושים תהיו למצוות שבין אדם לחברו הוא הציווי ועשית הישר והטוב שמטרתו להוות הדרכה כוללת להתנהגות שם זולתו.

ד. אולם חרף העיקרון השווה כאמור, ישנם הבדלים מעשיים בין שלושת הציוויים: הציווי קדושים תהיו מהווה כאמור ציווי על התנהגות שאינה "נבל ברשות התורה" אך נראה שאין שלב שבו האדם בהתנהגות עובר על עשה כאשר לא התנהג באופן מסוים או לחילופין מקיים עשה בהתנהגות מסוימת, כך למשל נראה פשוט לומר שאדם ששח בחייו שיחות בטלות אינו עובר על עשה ובלשון אחר: בגמ' בכתובות (פה, א) נאמר שכופים אדם לקיים מצוות עשה וברי שאין לומר שביה"ד יכפה על אדם התנהגות שתעלה בקנה אחד עם "קדושים תהיו" ². אולם לעומת זאת, הציווי של קדושת שבת ויו"ט היא מוגדרת וברורה וכל טירחה הינה ביטול עשה של שבתון. ובשו"ת חת"ס (חו"מ השמטות קצ"ה) למד מדברי הרמב"ן הללו שאדם שאינו מתנהל לפי הציווי עובר על חילול שב בפרהסיא. דרך שלישית מצינו לגבי דין הישר והטוב שהוא ציווי כולל בדומה לקדושים תהיו, אך יש שתי הלכות שנקבעו ע"י חז"ל למחייבות כתוצאה מהציווי ללא תלות ברצון הטוב של העושה: שומא הדרא (ב"מ לה, א) דינא דבר מצרא (ב"מ קח, א).

ה. ונראה בטעם החילוק בין ההלכות שרצון התורה אינו לכפות על קיום "רוח התורה" אלא לכוון לכך שהאדם יבחר מעצמו "ויתנדב" לקיים את רוח התורה ובכך ישתפר ויתעלה כך במצוות בין אדם למקום ומצוות בין אדם לחברו. אולם נראה שלגבי דינא דבר מצרא ושומא הדרא ראו חז"ל לנכון לתקן חיוב מאחר ויש בכך תיקון בחיי בני האדם. ולגבי הציווי על שבתון בשבת ויו"ט רצתה התורה את המציאות עצמה ולא דווקא שהאדם יגיע לכך מכוחות עצמו.

ידידו של הרמב"ן מושתת על כך שמטרת ציווי התורה לכוון את האדם להתעלות בשונה מהדין המקובל בין העמים שנעדר כל מטרה להדריך את האדם לטוב אלא רק לאפשר חיים משותפים בבחינת לזל מוראה של מלכות איש את אחיו חיים בלעהו. ככלל יש מקום לעיין אם הציווי "קדושים תהיו" מסווג להתנהגות בסטנדרט קבוע ומוחלט, למשל שבכל מקרה יאכל אדם מתחת לשיעור מוגדר, או סטנדרט סובייקטיבי וכל אדם יעשה כמיטב יכולתו להשתפר בהתאם למעמדו החחני. ועל פניו נראה שהציווי הוא קבוע וכן ניתן לבאר את הפייית הרמב"ן לדברי הגמ' בברכות "שלא יהיו תלמידי חכמים מצוין כתרנעלון וכו'" ולא הפנה לדברי הגמ' בכתובות (מא, ב) "דרך רח"ל לשמש מיטתו מלילי שבת ללילי שבת אלא למימרא הכללית שלא יהיו מצוין, קרי הציווי אינו קונקרטי.

DRAWING DOWN HASHEM'S PRESENCE Rabbi Yaakov Klein

In this week's parsha we read "You shall love your fellow as you love yourself, I am Hashem". One of the most well-known in the entire Torah, this mitzvah is also one of the most difficult to observe. But aside from the difficulty involved in loving others to the same degree as one loves himself (or, in our generation, where shame and self-loathing is unfortunately so prevalent, loving oneself to the same degree as he loves others), there seems to be a textual incongruity in the verse itself. The tzaddikim wonder about the juxtaposition between this particular commandment and the declaration of "Ani Hashem", "I am Hashem". Why is this mitzvah particularly bound with the truth of Hashem's existence?

Reb Mendel of Kosov answers with a beautiful idea. The word "Ahava", love, shares a numerical value (13) with the word "Echad", unity and oneness. To love someone is to feel one with them, for there to be no distinction between the way we approach our own needs and the needs of the other. When two parties in a relationship reach this level of ultimate care and sensitivity toward the other, their mutual considerations yield two times "Ahava", twice "Echad". Two times thirteen, the numerical value of "Ahava" and "Echad" respectively,

yields twenty-six, the numerical value of the Shem Havaya. When two Jews demonstrate perfect love and unity toward each other, this allows for the Hashem's presence to rest on their relationship, filling it with blessing and spiritual light. In the words of the Piacenzner Rebbe Hy"d, "In accordance with the measure in which you join together, in love, and bind your souls together to achieve absolute unity, in this measure will Hashem connect Himself with you." With this, we can understand the entirety of our verse: "V'ahavta l'reiacha kamocho": When friends care for each other with the same intensity as they care for themselves, "Ani Hashem": The two-directional love and unity impact in an explosive encounter, combining to form the name of Hashem which rests upon this wonderful relationship. If baseless hatred caused the destruction of the Beis HaMikdash and compelled Hashem's presence to depart from this world, it is love and perfect unity which will draw Hashem back into our communities and homes. Two times "Ahava" equals "Hashem". Two Jewish hearts, aflame with love, illuminate the world with Hashem's brilliant light.

HOLY PERSPECTIVES

Rabbi Yoel Klein

It would be the ultimate answer to the shidduch crisis: if the Torah were only to allow relatives to marry each other! To an extent, it would actually make some sense. Relatives often have many similarities, from nature and nurture, to background and hashkafa. Indeed, Rabeinu Bachye even asks explicitly why the parsha contains such a serious prohibition against it. He answers that marriage is about growth, which can only truly happen when two opposing forces work through their differences and become something bigger in the process. Unity that emerges from diversity has an unparalleled beauty and shine.

The concept of growth and unity emerging from diversity seems to cut against the conceptual grain of the first passuk of our Parsha, which stresses that we are meant to be holy. Holiness can be used as an excuse for shunning other people in an insular personal quest for greatness. However, the Chasam Sofer points out that the passuk reads “kedoshim tehiyu,” “you shall be holy” in plural form. If “holiness” separates us from others, it’s not true holiness. True holiness brings us close to even those who seem distant from our perspectives on life. True holiness allows us to expand outward us in a healthy way from our naturally insular selves into the vast unity of the world around us.

The Gemara (Shabbos 31a) tells the story of a gentile who asks the sages to be taught the whole Torah while standing on one foot. Shammai chases him away with a builder’s beam. We can understand this perspective as saying- “to cultivate a Torah life is like building a skyscraper. If you deviate even slightly while laying the foundations, the whole thing will fall, and you want me to teach it to you with the snap of a finger? No way!” Hillel, on the other hand, basically answers “love your friend like you love yourself, and the rest is explanation - go and learn it.” Here, Hillel is also hinting at a deeper idea. The request to understand it all on one foot reveals a basic flaw of imbalance. The individual making the request seeks a Judaism that is extreme. One that will be self-centered and one-dimensional. But the truth is that each of us as individuals is not the end of the universe. There are other people surrounding us we must love as we love ourselves. We have to open our hearts and hands to others and yet have a consistently proper balance of the two – indeed, Hillel’s answer also takes loving ourselves as a given. Striving towards a balance of these opposing forces is challenging at times, yet it brings out the richest aspects of life.

Reb Nachman was asked, “The chassidim are always stressing that the main thing is davening, while the Lithuanians are pushing that the Torah is the main thing. So which one is true?” The Rebbe answered very simply: “I say, you have to daven and learn and daven.” Unnatural stress on one aspect is never the way. Yiddishkeit is filled with amazing opportunities to connect with Hashem from all sides and we

need to grab them each in their proper time and place. During these weeks we count Sefiras HaOmer. A classic halachic debate presents itself every night: do we say “baomer” or “laomer?” Many from the Lithuanian camp say “ba” and many from the Chassidic camp say “la”. Which one is right? Well if we take the “la” and connect it to the “ba” we get lev, the heart. Which means that they’re both right. We need diligent and powerful Torah learning that is totally connected to passionate and focused davening. We need to be both “ba”-in the world of halacha learning and keeping that which we know is true, and “la”, to be constantly yearning towards higher grounds that we haven’t yet reached. Only when we have a balance can we achieve a heart, the pumping center of life flowing through the collective spiritual veins of Klal Yisroel.

There’s an amazing Gemara (Tanis 31a) that can help us achieve a deeper appreciation for connecting with each other. It says that in the future there will be a big circle dance of the righteous who will each be pointing towards the shechina in the center saying – “this is the G-d that I was hoping for my whole life.” I’ve heard it explained that when many people are standing in a circle looking at a center point, every single one of them will have a slightly differing view from the next. Yet all of them will realize on that great day that, as different as our personal views and connection to Hashem may be, we are all connected to the very same G-d.

We can use this to possibly explain why our Shemona Esrei doesn’t just say Elokei Avraham, Yitzchak, and Yaakov. Instead it repeats Elokei before each forefather. This again emphasizes that as much as we are all serving the same Master, we are each seeing him from a totally unique vantage point. Therefore we can then appreciate that my friend’s differing opinion on things is just as deserving of respect as those of mine.

This is also one of the very basic tenants of peace in a marriage. As we learn from Rabeinu Bachye, marriage is purposefully meant to be characterized by two opposing gears on a clock. They might seem to be grinding at each other, but with a little perspective a couple can unify all their differences in a harmonious working mechanism.

The minhag Yisroel is to give your kallah a simple round ring under the chuppa. This is to remind us of the circle – from every angle we might be seeing from a different perspective, but we are really seeing the exact same thing.

May Hashem help us grab onto these lessons of balance and love to do the joyous work of dancing through life with an inner balance of Torah and Tefillah and an outer equilibrium between my world and the world around me. This way we will merit to truly be “kedoshim tehiyu!” Good Shabbos! 🌟

בעניני ספירת העומר

הרב מאיר שולביץ

היכי תמצוי יכולים להוציא את כולם חוץ מהאחד את השני.

שאלה: איך יתכן שראובן ושמעון לא הפסידו אף יום מספירת העומר והם סופרים בברכה, ובכ"ז הם יכולים להוציא בספירת העומר את כולם, חוץ מאותם עצמם, דהיינו שראובן לא יכול להוציא את שמעון ושמעון לא יכול להוציא את ראובן.

תשובה: כתבו התוס' במנחות סו. (ד"ה זכר) שאפשר לספור ספה"ע גם בבין השמשות, ובקונטרס טוב הארץ כתב הג"ר טוביה שולזינגר שליט"א דלפ"ז ראובן ושמעון שספרו בבין השמשות אלא שראובן ספר את יום האתמול ושמעון ספר את יום המחר כל אחד מהם יצא מספק, אלא שבימים הבאים אין האחד מהם יכול להוציא את חברו בברכה דספה"ע, משום דהוה תרתי דסתרי, דאם נאמר שבהש"מ הוא לילה א"כ ראובן ספר באותו יום בבהש"מ את יום האתמול חסר לו יום אחד בספה"ע והוא אינו יכול יותר לברך, ואם בהש"מ הוא יום נמצא ששמעון ספר את יום המחר חסר לו ספירה של יום אחד, ונמצא שלפי ראובן שמעון לא יכול לברך ולפי שמעון ראובן לא יכול לברך, וא"כ הם אינם יכולים להוציא האחד את השני משום תרתי דסתרי, אבל את כל העולם הם יכולים להוציא.

ויל"ע באותו בין השמשות שראובן סופר את יום האתמול ושמעון סופר את יום המחר, האם הם יכולים להוציא האחד את השני בברכה דיתכן דזה תרתי דסתרי, וג"א שליט"א אמר שיכולים להוציא, משום דבברכה אמרינן אע"פ שיצא מוציא. ועוד דבשעת הברכה עדיין לא ידוע מה כל אחד יספור אם את היום שלא אתמול או את היום החדש, וא"כ בשעת הברכה לא ניכר שזה תרתי דסתרי.

[וחכ"א העיר דכע"ז יל"ע במש"כ השעה"צ בהל' סוכה (סי' תרלג סקכ"ג) בשם הבכורי יעקב להתיר באיצטבא באמצע הסוכה בשני בנ"א יעו"ש, ולפ"ז יל"ע אם האחד יכול להוציא את חברו בברכת לישב בסוכה, משום דהוה תרתי דסתרי.]

שאלה: יל"ע למה לא תיקנו בספירת העומר שלכתחילה יש לספור לפני חצות כדי שלא ישכח לספור, וכמו שתיקנו בק"ש (עי' או"ח רלה ג). [וי"א שגם בתפילה לכתחילה צריך להתפלל לפני חצות כ"כ במשנ"ב (קח סקט"ו) וערוך השלחן (רלה יב)]

למה לא תיקנו שספירת העומר עד חצות.

תשובה: א. יש לומר משום דסופרין אחר התפילה (עי' ביאור הלכה ריש סי' תפ"ט) ולא חיישינן שישכח, והיינו מה שהביא המשנ"ב (שם ס"ק ג') בשם שלחן שלמה שנשים לא יברכו דודאי יטעו ביום אחד, והיינו משום דאינן מתפללות ערבית, ואף אם מתפללות אינו במנין וחיישינן שישכחו.

ב. יש כמה טעמים שנאמרו בענין גדר דעד חצות. מובא בשם הצ"ח דכל מצוה שאין בה לאו וזכר לא עשו גדר דעד חצות, וכן מצוה שאפשר לעשותה בזמן מועט לא גדרו גדר זה, וכן מצוה שחביבה ובה מזמן לזמן, וכל אלו הטעמים איתנהו בספירת העומר.

הלכות בישול

הרב משה נאומבורג

בישול במיקרוגל.

כפי שהוזכר במאמר הקודם לא אסרה התורה בישול של בשר בחלב אלא רק אם מבשל כדרך בישול, ויש לדון במחמם בשר עם חלב במיקרוגל האם הוא בכלל האיסור של "לא תבשל" באגרות משה (או"ח ח"ג נב) כתב לגבי מלאכת "מבשל" בשבת שהמבשל במיקרוגל בשבת חייב חטאת ובמזיד חייב סקילה, ולפי"ז כ"ש לענין איסור בב"ח שיהיה חייב בכה"ג.

יש שפקפקו על דברי האגרו"מ היות ועינינו רואות שאין אדם שמניח דבר חי במיקרוגל כדי לבשלו, וכל השימוש במיקרוגל נועד כדי לחמם דבר שכבר עבר תהליך של בישול, הרי שלא נחשב לדרך בישול, ולפי"ז בב"ח גם לא יהיה חייב.

ויש לדון בסוגי תבשילים שלא משתמשים עמהם במיקרוגל גם לא במטרה כדי לחמם, אם בכה"ג נאמר שלכ"ע לא יעבור על בישול של בב"ח. היות ובסוג תבשיל כזה אין דרכו במיקרוגל כלל.

שימוש במיקרוגל במקומות ציבוריים.

והנה במקומות ציבוריים כגון בבתי חולים מקומות עבודה מוצב שם מיקרוגל לשימוש הציבור, ובדרך כלל מיקרוגל מרב שימוש הציבור אינו נקי ומצויים בו שיירי מאכל, והנה וגם אם

יש מקום להתיר להשתמש כדי לחמם את מאכלו, כגון שמניח בשני כיסויים, עדין יש לחוש כיון שיש שם שאריות בדפנות המיקרוגל יש לחוש שזה שאריות של בשר בחלב ונמצא שבהפעלת המיקרוגל עובר על איסור של בישול של בב"ח, והוא לדעות שמיקרוגל בכלל דרך בישול.

בישול בקיטור

רב מנין ובנין של הפוסקים כתבו שבישול ע"י קיטור במים רותחים נחשב לדרך בישול, והמבשל בו בשר וחלב עובר על איסור בישול. בזמנינו חלק גדול מהבישולים הנעשים במפעלים הם באופן זה. ישנם מאכלי בהמות וחיות המבוססים על בשר וחלב שעברו תהליך של בישול בקיטור, ולהאמור כל המבשל בשר וחלב יחדיו אסור הדבר גם בהנאה, ולפי"ז אין לו לתת גם לא לבהמתו, היות ונהנה מבשר וחלב שנתבשלו יחדיו היות וגם קיטור הוה בכלל "בישול". כן הדבר נפק"מ ביהודי העובד במפעל בחו"ל של גויים שמייצר מוצרים המורכבים מבשר וחלב, אסור לו לעבוד שם היות ובקיטור שמפעילו הרי כאילו בישלם יחדיו.

ויש לדון להתיר מכח ספק ספיקא שמא בישול בקיטור אינו נחשב לדרך בישול, ושלא אין איסור הנאה מבשר נבילה.

הערות בענינים הנוגעים לספירת העומר

הרב משה יונה הרטמן שליט"א

א. היתר חדש

בזמן שהמקדש קיים עומר מתיר [את החדש] בזמן שאין המקדש קיים האיר המזרח מתיר (מנחות סח.) ולמדו כן מקראי. אמנם צ"ב מה שנמצא ב' דברים שונים המתירים את החדש, ומ"ט בזמן המקדש, לא יהא אור המזרח מתיר את החדש, כמו בזמן שאין ביהמ"ק קיים. ויתכן בזה עפ"י לשון הברייתא דהובאה בגמ' ר"ה ז: ששה עשר בניסן ר"ה לעומר ששה בסיון ר"ה לשתי הלחם ופירש רש"י שהעומר מתיר במדינה ושתי הלחם במקדש. ולכא' צ"ע דהרי רש"י בא לבאר מה שימים אלו של ט"ז בניסן ו' בסיון המה ראשי שנים להתר חדש. אבל רש"י לא מבאר את הימים, אלא מבאר משום ההקרבה, והרי לפי"ז אין הדבר תלוי בזמן, אלא בהקרבה. וצ"ע. ומכאן נר' דבהא דהעומר מתיר את החדש במדינה ושתי הלחם מתיר את החדש במקדש, יש לדון, האם ההקרבה היא המתרת, א"ד לעולם היום הוא המתיר, והאופן שהיום מתיר, הוא ע"י ההקרבה בזה היום. וזאת ההקרבה היא כעין סימן וגלוי מילתא דהיום הוא המתיר. ולפי הצד השני, מבוארים דברי רש"י, דבאמת ר"ה הוא בט"ז אייר ובו' סיון, ומכיון שימים אלו הם ימים המתירים את החדש, לכן יש בהם הקרבה של הקרבן המתיר. ובזה מתישב הערה קמיתא, דמצינו ב' דברים שונים המתירים את העומר. דלעולם היום הוא המתיר, אלא דבזמן המקדש, היום מתיר ע"י הקרבת העומר

ב. ספירה לעומר או לקבלת התורה

החינוך (מצוה ש"ו) מעמיד את מצות ספירת העומר, כצפיה לקראת מתן תורה. אמנם לכא' מנוסח הברכה, על ספירת העומר, מבואר דהספירה היא לעומר, וכן מפורש בקרא דהספירה הוא מיום הביאכם את עומר התנופה. הרי דהספירה היא משום ספירת העומר. יעוי' מש"כ הר"ן בשלהי פרק ערבי פסחים. עי' עוד בשפ"א במס' מנחות דף סו. דהעיר דבפר' אמר תלה רחמנא את מנין הימים בהקרבת העומר עד ליום הקרבת שתי הלחם. ואילו בפר' ראה נאמרה ספירת הימים, ושם לא נזכר מהקרבת העומר כלל, הרי דהוא ספירה ליום

חג השבועות. יעוי"ש.

ויתכן ביאור הדבר, דהנה לא מצינו בשום מקום מנין של נ' ימים, ומהו הגדר מנין המחודש כאן שנמצא, מנין של נ' ימים וז' שבתות. וכן נר' ממה דשו"ט בגדרי המנין הזה, וכגון יעוי' ברמב"ן בפר' אמר שכל' לישב מה שנקראים שבתות, שהרי אין שבתות אלא מראשון ועד שבת, יעוי"ש. ועי' שפ"א (מנחות סו. שם) דכ' דהוצרך למנות שבועות, להורות דאין הימים מתחלקים לחמשה עשריות, אלא לשבע שבתות (יעוי"ש).

והגם דיש שום שיכות בין היום הראשון, בו קרב העומר, להיום האחרון, בו קרב שתי הלחם, דשניהם מתירים את החדש. מ"מ צריך ביאור מ"ט יש בזה סיבה לקבוע ימים מסוימים למנין.

אלא נראה, דבאמת עיקר המנין הוא לקבלת התורה, וכמבו' בדברי החינוך שם. והוא מה שקבע ימים אלו להיותם מסוימים ונמנים בפני עצמם. ומאחר דיש ימים למנות, נקבע שיהא המנין על דבר מסוים, הקרבה שיש ביום הראשון וביום האחרון. אבל יסוד הקביעות של אלו ימים להיותם ימים הראויים למנות, הוא משום היותם ימי צפיה לקבלת התורה.

ג. בקו' החינוך למה מונים ימים היוצאים

החינוך (במצוה ש"ו) הק' דמאחר והמנין הוא לקבלת התורה, למה מונים ימים שעברו, דהרי להראות גודל הצפיה, ראוי להיות מונה כמה ימים נשארו. ולכא' יש לדון בקו', דהרי מלבד מה שמונים ימים אלו לקבלת התורה, הרי נקבעו להיות נמנים על העומר, וא"כ ראוי להיות נמנה כפי הקביעות שהוא על ימי העומר. [ואולי כונת החינוך להקשות דגם משום מת"ת יהיה טעם למנות באופן זה].

אמנם לפמנש"ת לעיל (אות ב') דעיקר קביעות אלו ימים להיות נמנים בפנ"ע, הוא משום קבלת התורה, אתי שפיר, דעיקר יסוד ימים אלו הוא לקבלת התורה, והעומר ושתי הלחם הם ההיכי תמצי היאך להיות מונים את אלו הימים. אבל מאחר ועיקר מנין הימים הוא לקבלת התורה, ראוי להיות מונה ימים הנשארים, ולא ימים היוצאים.

תזכורת: ברכת האילנות

יש שכתבו עפ"י סוד שלא לברך בשבת קדש,

עדיין אפשר לברך ביום ראשון ל' ניסן

הרב אלימלך קארפ שליט"א

א. בתחילת הפרשה (יטב), כתיב דבר אל כל עדת בני ישראל ואמרת עליהם קדושים תהיו כי קדוש אני ה' אלוקים. ביאור תואר קדוש אצל כלל ישראל כשלעצמו טעון ביאור, אך כשבאותו פסוק מבואר כסיבה לכך התואר קדוש אצל הקב"ה הרי בנוסף להבין ולבאר תואר "קדוש" אצל הקב"ה מוטל עלינו לדעת אם התואר "קדוש" אצל כלל ישראל הוא באותו מובן של אצל הקב"ה או לא. בתורת כהנים (פרשתא א,א) קדושים תהיו וז"ל "פרושים תהיו". וברמב"ן (כאן) הביא גם דברי התורה כהנים סוף פרשת שמיני (פרשתא יבג), עה"פ והתקדשתם והייתם קדושים כי קדוש אני ה' וז"ל "כשם שאני קדוש כך אתם קדושים, כשם שאני פרוש כך אתם היו פרושים". גדר הפרישות מבואר ברמב"ן שיקדש את עצמו במותר לו שיתנזר מתענוגים שלא יהא שטוף באכילה ושתייה, ולכן מצאנו שנקרא הנזיר קדוש במה שמקדש את עצמו מן היין דהיינו שהוא פרוש, וכמו"כ בפרוש מדברי נבלה עד שאינו מדבר כלל דברים בטלים כמו רבי חייא שלא שח שיחה בטלה מימיו. אך לפי"ז צ"ב לשון התו"כ "כשם שאני פרוש כך אתם תהיו פרושים" שהרי אצל הקב"ה לא שייך לומר פרישות מדברים שקשורים לתאוה אשר אינו שייך אצלו כביכול. ולחומר הקושיא צ"ל דכוונת פרוש אצל הקב"ה הוא שהוא מובדל בהנהגתו לגמרי מכל אשר בעולם, ואין "פרוש" הנאמר אצל הקב"ה מתפרש באופן שווה עם הנאמר אצל בני ישראל. ולפי"ז מתבאר התלייה כמו שהקב"ה פרוש כך אתם פרושים כפי שביאר הרמב"ן בסוף הפסוק וז"ל "וטעם שאמר הכתוב כי קדוש אני ה' אלוקים, לומר שאנחנו נזכה לדבקה בו בהיותינו קדושים" והיינו שאינו בא ללמד שנצטרך להתדמות בקדושה השייכת אצל הקב"ה, אלא שתנאי הוא שא"א להדבק בהקב"ה רק מי שהוא קדוש.

ב. אך בהקדמה לספר שערי יושר להגרש"ש שקוף צ"ל מק' לפי"ז האיך נוכל להבין דברי המדרש (כד,ט) אמר רשב"ל שתי פרישות הכתיב לנו משה בתורה וכו' והדין קדושים תהיו, יכול כמוני ת"ל כי קדוש אני קדושותי למעלה מקדושתכם" הרי משמע ששייך אצל עם ישראל קדושה של הקב"ה אלא שקדושתו של הקב"ה יותר מקפת, ואם אצל בני ישראל הקדושה היא הפרישות מדברים המותרים כמו שביאר הרמב"ן לא שייך לייחס כלל קדושה זו אצל הקב"ה. ובאמת במדרש (כד,ו) אמר רב יהודה בן פזי מפני מה נסמכה פרשת עריות לפרשת קדושים, אלא ללמדך שכל מקום שאתה מוצא בו גדר ערוה אתה מוצא קדושה". וגם לפי טעם זה לא שייך לבאר כלל דרשת רשב"ל דקדושותי למעלה מקדושתכם. ומבאר הגרש"ש שבמצוה של "קדושים תהיו" כלול כל היסוד ושורש שאיפת חיינו, שכל עבודתינו תהא מוקדשת למען ולטובת הכלל בלבד. זאת אומרת, שום מעשה או תנועה או הנאה או תענוג לא נשתמש בהם למטרה שאין בה טובת הזולת. וכמו בכל הקדש שהוא למטרה נכבדה, כך כל מעשינו והמסתעף יהו מוקדשין למען הכלל. ונשאלת השאלה, האיך יוכל אדם ליהנות כלל באופן שאין מזה תועלת לזולת, והרי לא נאסר לנו לאכול ולשתות ולישון ולנוח למרות שאין טובה לזולת. מבאר הגרש"ש דאדם ששואף שכל דרכיו יהיו מוקדשים להכלל, אז גם מה שעושה להבראת גופו ונפשו מתייחס אל הקדושה, כי בטובתו לעצמו הוא מטיב לרבים הצריכים לו, כי ע"י טובתו הוא מסוגל להיות בכושר להטיב אחרים. אך לא נתבאר עדיין האיך נדע מה לכלול במצות "קדושים" ומה למעט, איזו הנאת האדם היא בכלל הקדושה ואיזו הנאה איננה

בכלל. לזה בא הרמב"ן ומבאר שהתורה כהנים בא לתת מדה במצות הקדושה, והיינו פרושים תהיו, כלומר כל עוד שאינו נהנה הנאה מסוג המותרות שאינם צריכים להבראת גופן הוא בכלל מצות קדושים תהיו. לא כן, אם הוא נהנה מן תענוגים שאינם נצרכים להבראת גופו הרי מגלה שנהנה בלי שאיפה ומטרה להטיב לזולת וחסר ב"קדושים תהיו". באופן שנתבאר, שמצוה זו מקפת כל מהותו של האדם בכל יום מהשנה, בכל תנועה והנאה ודיבור ומחשבה האם יש בה להטיב לזולת או לא. וכמו כן בין אדם למקום לא יהא כוונת האדם בה להטיב לעצמו אלא לעשות נחת רוח ליוצרו.

ג. ואצל הקב"ה מושג הקדושה מתפרש במה שבהבריאה כולה היא להטיב הקב"ה לזולתו, וכל רגע של קיום העולם הוא להטיב לזולתו. ומעתה, שואל המדרש "יכול כמוני" דהיינו שאם יאמר האדם להכניע את עצמו עד שלא יהא בנפשו שום שאיפה ומחשבה להטיב לעצמו, וכל שאיפותיו הם רק להטיב לזולתו, ובאופן זה יוכל להגיע לקדושת הבורא שרצונו יתברך בכל הבריאה רק להטיב לנבראים. ממשיך המדרש שאינו כן, וא"א להגיע לקדושת הבורא כי קדושתו למעלה מקדושתכם, כי אצלינו יש אופנים שאנו מצוים להקדים את עצמינו לטובת הזולת, כי הרי דרש ר' עקיבא חייך קודמים ושוב לא שייך קדושה אצל האדם כמו אצל הקב"ה. ומצאתי בתורת משה להחת"ס שכ' דקדושה משמש בשני אופנים, האחד הוא פרישות מעוה"ז לעלות לרוחניות וזה לא שייך אצל הקב"ה אלא שהוא קדוש להשיג בשפלים ולהתעסק עם הגשמיים, וזה כרעיון הגרש"ש.

ד. אך באמת יש כאן ענין נוסף, דאצל אומות העולם יש שפורשים יותר מעוה"ז מאצל הצדיקים כמו שכ' החת"ס, אך יחד עם זאת הם מתנזרים מאנשים אחרים להטיב להם והם מבודדים עצמם לגמרי. ולהבדיל אלף הבדלות אצל חנוך קידש ופרש עצמו ודבק בהקב"ה עד שנהי' מלאך, אבל לא בזאת רצון ה' אלא שידאג לבריות כמו שדאג אברהם אבינו ע"ה. וכאן נקודת המבחן אצל האדם, שצריך שמה שאינו נהנה ומתענג בדבר שאינו טובה לזולת הוא אך ורק מכח שאיפה עמוקה מאד להטיב עם בריותיו, ומכח זה שלא לעשות שום פעולה שאין בה הטבה. חס ושלום לולא שאיפה עמוקה זו, אם יתחיל האדם להתנזר מתענוגי עולם זה רק יגרור אותו לפרישות יתירה ויתבודד ולא ישגיח על הברואים היפך מתכלית יצירתו. זאת אומרת, בצווי של קדושים תהיו אין כלל צווי של פרישות, כי פרישות עלול לבודד האדם ולא ירגיש בחובת ההטבה עם ברואיו. כל הצווי הוא להטיב עם ברואיו, וכדי לממש שאיפה זו מוטל על האדם לפרוש מתענוגים הסותרים השקפת הטבת האדם עם הברואים. מתוך מבט זה, זכינו לביאור נוסף בדברי ריש לקיש "יכול כמוני", היינו שיוכל האדם לפרוש ולהיות מבודד מחברת בני אדם מעין הקב"ה המגביהי לשבת ובכל זאת הוא משפילי לראות בשמים ובארץ. ומתוך ר"ל קדושותי למעלה מקדושתכם אם ח"ו האדם יתמקד בפרישות של התעלות עצמית ודבקות בהקב"ה עלול הוא לשכוח חובתו בעולמו להטיב עם ברואיו כפי שקרה לחנוך, רק קדושותי למעלה מקדושתכם, אצל האדם מוכרח הוא לוותר על דביקותו בהקב"ה ופרישותו מן העוה"ז כמו שעשה אברהם אבינו, בכדי שיוכל לקיים חובתו בעולמו [וכפי שביאר החת"ס באריכות בפתוחי חותם הקדמה לתשובותיו בחלק י"ד].

שאל את הרב

שאלות מחיי קהילתנו שהגיעו לשולחנו של מורנו הרב שליט"א

נערך ע"י הרב משה רוט

שאלה:

רבים מבני קהילתנו דעתם לשוב להתגורר בחו"ל וע"כ נוהגים כבני חו"ל לענין יו"ט שני. נמצא שבשבת שעברה נהגו יו"ט שני ועדיין לא קראו פרשת אחרי מות כבני ארץ ישראל. ויש לברר, כיצד יש לנהוג בשבת זו שקוראים בני א"י פרשת קדושים, אם צריך לקרוא פרשת אחרי-מות עבור בני הקהילה בני חו"ל.

תשובה:

- א.** האחרונים חקרו אם קריאת התורה היא חובת הצבור או שגם כל יחיד ויחיד חייב להתכנס עם הצבור ולשמוע קריאת התורה. ויש שחילקו בזה בין קריאת התורה של שני וחמישי שהיא חובת צבור לבין קריאת התורה של שבת שהיא חיוב על כל יחיד ויחיד לקרוא בצבור. ולהלכה מקילים בשעת הצורה לסמוך על השיטות דהוי חובת הצבור.
- ב.** לפי זה נמצא לכא' שאם יש פחות מעשרה מתפללים שהם בני חו"ל בביהכנ"ס, אין מטריחים אותם לחזר אחר עשרה כדי לקיים קריאת פרשת אחרי מות.
- ג.** אמנם אם יש עשרה מתפללים בני חו"ל בביהכנ"ס לכא' נחשב שיש כאן 'ציבור בני חו"ל' וחייבים לקרוא בפרשת אחרי מות.
- ד.** אכן יש לדון בזה, דאפשר דאין מחלקין את הציבור לכמה ציבורים, אלא אזלינן בתר רובא, ואם רוב הציבור בני ארץ ישראל, צריכים כל הציבור [אף המיעוט בני חו"ל] לקרוא בפרשת קדושים כמנהג ארץ ישראל.
- ה.** ואפשר עוד, דאפילו אם נמנה את המתפללים ונמצאו רובם בני חו"ל, מכל מקום כיון שמורנו הרב שליט"א והגבאים הינם בני ארץ ישראל, וכולנו סמוכים על שולחנו, הרי נחשב המקום כמקום הנוהג מנהגי ארץ ישראל. [וכע"ז נמצא בביאור הלכה סימן תס"ח שאם היתה קהילה שנהגו בה בחומרות מסויימות, ולאחר שנתמעטו חבריה, הצטרפו רבים חדשים שהגיעו ממקומות שנהגו להקל, בטל רוב הציבור אל מנהג הקהילה הותיקה, כיון שאין הם קהילה בפני עצמה עם רב מו"צ וביהכנ"ס ומקוה בפני עצמו עיי"ש, ואפשר שה"ה כאן כל שאין ביהכנ"ס נפרד ושאר צורכי צבור לבני חו"ל, נחשבים הם כחלק מציבור קהילת בני א"י].
- ו.** כל זה להשיטות שקריאת התורה היא חובת הציבור, אבל אם היא חובת כל יחיד ויחיד להתכנס בעשרה לקריאת התורה, בודאי יש חיוב להתכנס בעשרה ולקרא פרשת אחרי מות. [אמנם בשם הגרמ"פ זצ"ל אמרו שלא תיקנו תקנת הקריאה לפי האנשים, בני חו"ל או בני א"י, אלא לפי המקום, וכל הנמצא בארץ ישראל אף אם הוא בן חו"ל קרא כמנהג ארץ ישראל, וצ"ע]. ובשם הגרש"א כתבו דאפשר לסמוך על הפוסקים שהיא חובת הצבור, וכבסעיפים א - ה, אך עכ"פ יש מצוה לצאת ידי חובת כל השיטות.
- ז.** קל וחומר בקהילתנו שבודאי ישנם עשרה מכוונסים יחד, ואפשר אפילו שהם רוב הצבור, יש עליהם חיוב לקרוא פרשת אחרי מות. [להסוברים שהחובה היא על כל יחיד מהצבור ולא על כלל הציבור]. וכדי להוציא גם את בני ארץ ישראל שבקהילתנו, צריך לקרות ב' פרשיות אחרי-קדושים.
- ח.** זה פשוט, שאף אם יש חיוב על בני חו"ל לקרוא פרשת אחרי, מכל

מקום אין שום מצוה לקרוא ממש כמנהג חו"ל, דהיינו בשבת זו פרשת אחרי, ובשבת הבאה פרשת קדושים, וכן הלאה, עד פרשת מטות-מסעי. כיון שעיקר החיוב הוא להשלים קריאת כל התורה במשך שבתות השנה, ואין החלוקה מעכבת. [היה פעם מנהג כזה שבני חו"ל שבא"י התפללו בכל משך שבתות הללו במניינים נפרדים, ומחכו עלה במערבא].

ט. והנה בקהילתנו הבעל-קורא שליט"א הינו בן ארץ ישראל, והיה מקום לחשוש שכיון שאינו חייב בקריאת פרשת אחרי אינו יכול להוציא בני חו"ל בזה. [ואמנם עיקר ההלכה דהוי חובת ציבור, וא"כ כלל לא ברור שצריך 'להוציא' את הציבור, אלא הוי חיוב שיקראו בתורה בציבור. אך הלא כל טעם הקריאה בפרשת שמיני בשבת זו, הוא משום הצד דהוי חובת יחיד, וא"כ כל אחד ואחד יוצא מן הבעל קורא מדין שומע כעונה, ושוב יש לדון שכיון שאינו מחוייב בדבר אינו יכול להוציא אחרים].

י. אמנם בשם הגרש"א כתבו שיכול הבעל קורא להיות בן א"י כיון שאף הוא חייב בקריאת אחרי, אלא שכבר קיים המצוה בשבת שעברה, והא קיי"ל דאף מי שיצא - מוציא. [אמנם זהו חידוש, דסו"ס בשבת זו כבר אינו חייב בכך, ואכמ"ל].

יא. סיפר מורנו הרב שליט"א, שבבואו לראשונה לארץ ישראל היה זה בשנת תשכ"ח וחל אז שמיני של פסח בשבת קדש, בא"י קראו בו פרשת שמיני ובני חו"ל היה להם קריאת יו"ט. ואמר אז הקהילות יעקב זי"ע שבני חו"ל יקראו במנחה של שבת-יו"ט את כל פרשת שמיני, (במקום לקרוא רק עד שני כנהוג) ובזה ישלימו הפרשה. אמנם הגרי"ש אלישיב זי"ע אמר אז שמעיקרא דמילתא חייבים לקרוא בכל שבת-יו"ט גם את קריאת השבת אלא שמשום טירחא דציבורא די בקריאת יו"ט, אבל בכה"ג שצריכים הציבור בלא"ה להשלים פרשת שמיני בשביל להמשיך סדר הקריאה עם בני ארץ ישראל יכולים לקרוא בשמיני של פסח ב' הקריאות, גם של יו"ט וגם של פרשת שמיני. והסכים לזה הגר"ש וואזנר זי"ע.

יב. ולמעשה, אמר מורנו הרב שליט"א, שאין לקרוא ב' הפרשות אחרי-קדושים בבית הכנסת משום טירחא דציבורא, אף אם יש ציבור חשוב מבני חו"ל הזקוק לזה.

אלא מה יעשו? או שיקבעו בשבת זו מנין פרטי לבני חו"ל שיקראו בו ב' הפרשות אחרי-קדושים, או שלאחר התפילה ילכו לשמוע במקומות שקוראים בהם פרשת אחרי.

וזאת למודעי, שבזכרון משה' ישנם מניינים של בני חו"ל הקוראים אחרי, וכן בכל בתי הכנסת שבבתי-המלון בירושלים קוראים כבני חו"ל פרשת אחרי.

ואם עברה השבת ולא שמעו קריאת פרשת אחרי, יכולים להתכנס מנין בני חו"ל בימי שני וחמישי של שבוע הבא (פרשת אמור) ויעלה הכהן ויקרא כל פרשת אחרי-קדושים ותחילת אמור, ואח"כ יעלו הלוי והישראל במקום עלייתם בפרשת אמור. [וכן בהיכלי הישיבות של בני חו"ל בירושלים יקראו בשבת הבאה (לאחר תחילת הזמן) כל הפרשות החסרות]. עכ"ד מורנו הרב

שליט"א.

